

M. JOHN HARRISON

LUMINA

Traducere de DAN POPESCU

M. John Harrison (n. 26 iulie 1945) s-a născut în Warwickshire, Marea Britanie.

Prima sa lucrare a fost publicată în anul 1966, iar între anii 1968 și 1975 a fost editorul literar al revistei *New Worlds*.

Britanicul este un critic de ficțiune apreciat, publicându-și frecvent opiniile în *Times Literary Supplement*, *The Guardian* și *Daily Telegraph*.

În 2007, M. John Harrison a primit distincția *Arthur C. Clarke Award* și *Philip K. Dick* în 2008 pentru romanul *Nova Swing*, care va fi publicat în curând, la editura *Tritonic*, la care au mai apărut romanele „*Viriconium*“, în 2006, și „*Cățărătorii*“, în 2008, acesta din urmă fiind câștigător al premiului *Boardman Tasker for Mountain Literature*.

1. Deziluzionat de Actualitate

1999:

Către sfârșit, cineva l-a întrebat pe Michael Kearney „Cum te vezi petrecând primul minut al noului mileniu?”.

Asta era ideea lor pentru un joc de după masă pe când se găseau într-un orașel mohorât și bătut de vânturi din Midlands, unde merseseră pentru o conferință. O ploaie rece, de iarnă, bătea violent ferestrele sufrageriei particulare și se scurgea căpătând reflexe portocalii de la iluminatul stradal. Răspunsurile se dădeau unul după altul, după cum erau așezați în jurul mesei, cu o predictibilitate luminoasă, unele șmechere, altele decente, toate optimiste. Aveau să bea până să cadă jos, să facă sex sau să caște gura, dintr-un jet în mișcare, la focurile de artificii sau la răsăritul fără sfârșit.

— Cu neastâmpărații de copii, cred, răspunse cineva la un moment dat.

A urmat o explozie de râsete și un alt răspuns, în aceeași notă:

— Cu cineva destul de tânăr să-mi fie copil.

Au urmat și mai multe râsete și aplauze de la toată lumea.

Majoritatea celor aproape o duzină de oameni din jurul mesei gândeau astfel. Kearney nu gândea nici pe departe ca ei și vroia să se știe acest lucru. Era furios pe femeia care îl adusese aici și ar fi vrut să se știe și asta. Așa că, atunci când îi veni rândul, spuse:

— Conducând mașina altcuiva, între două orașe pe care nu le cunosc. Și după ce lăasă ca liniștea să se așeze, adăugă cu bună știință „Va trebui să fie o mașină bună“

— Vai dragă ce trist...

Ea zâmbi către cei din jur apoi cineva schimbă subiectul.

Kearney nu le mai dădu nici o atenție, își aprinse o țigară și reflectă asupra ideii care îl surprinsese și pe el. Își dăduse seama de aciditatea ei chiar în timp ce o rostea. Nu din cauza singularității, egoismului sau imaginii contrastante cu enclava de blajină autosatisfacție academică și politică în care se aflau, ci din cauza aspectului pueril. Libertățile pe care le reprezenta erau tot atât de puerile pe cât de mulțumitoare: căldura și goliciunea mașinii, mirosul ei de plastic și de țigări, sunetul unui radio cântând încetșor în noapte, licărul verzuliu al cadranelor, perceperea mașinii ca pe un instrument sau ca pe o serie de decizii instrumentale, importante, gândite și aplicate la fiecare cotitură a drumului. Era o descriere a vieții lui actuale.

— A fost ceva nepotrivit pentru un om în toată firea, i-a spus partenera lui la plecare.

— A fost, nu-i așa?, i-a răspuns el cu cel mai grozav zâmbet copilăros de care era în stare.

Numele ei era Clara, avea aproape treizeci de ani, era roșcată, tânără la trup dar cu o față deja obosită de eforturile de a ține pasul, cu început de riduri și cu ochii ascunși în orbite. Trebuia să muncească mult pentru cariera ei. Trebuia să-și îndeplinească cu succes rolul de părinte „single“. Trebuia să alerge cinci mile în fiecare dimineață. Trebuia să fie bună la pat, să aibă nevoie de sex, să se bucure de sex, să știe cum să murmure atrăgător „Oh. Așa. Da, așa. Oh, da.“ Kearney nu știa dacă ea se simțea cumva dezorientată în acel hotel victorian din cărămidă roșie și teracotă, alături de un bărbat care părea să nu înțeleagă nici una dintre realizările ei.

Kearney privi de jur împrejur la pereții alb-lucioși ai coridorului, pereți care îi aminteau de școlile din copilărie.

„Ce vechitură tristă“ rosti el după care o prinse pe Clara de mână și o trase-n jos pe scări apoi o împinse într-o cameră pustie în care erau două sau trei mese de biliard și o omorâ la fel de repede ca și pe celelalte. Ea l-a privit de jos în sus,

nedumerirea luând locul curiozității, până când ochii i s-au opacizat. O cunoscuse cu vreo patru luni în urmă. La începutul relației lor ea îl descria ca pe un „monogam serial“ și el crezuse că ea ar putea să vadă ironia sintagmei nu doar inflația lingvistică.

Afară, în stradă, tremurând perplex și ștergându-se repetat cu mâna la gură, i se păru că vede o mișcare, o umbră pe perete, sugestia unei mișcări în lumina portocalie a străzii. Ploaie, lapoviță și zăpadă, păreau să cadă în același timp. În acest amestec i se părea că vede duzini de fărâme de lumină. Scânteieri. Scânteieri în toate cele, gândi el, apoi își săltă gulerul hainei și plecă în grabă. Căutând locul unde își parcase autoturismul, se rătăci în labirindul de străduțe și alei pietonale care duceau spre gară așa că luă trenul. Reveni după câteva zile. Mașina încă era acolo unde o lăsase, o *Lancia Integrare* roșie, de care se bucurase să o posede și să o folosească.

*

Kearney își aruncă bagajul pe bancheta din spate, un laptop și două volume din „Un dans către muzica timpului“ și porni înapoi către Londra. Abandonă Lancia pe o stradă din South Tottenham după ce se asigură că portierele sunt descuiate toate iar cheia este în contact. Luă metroul către apartamentul unde își efectua cea mai mare parte din cercetări. Complicațiile finanțării, prea bizantine să le descâlcești, determinaseră amplasarea laboratorului într-un apartament situat pe o stradă lăturalnică, între Gower Street și Tottenham Court Road. Aici, el și un fizician pe nume Brian Tate, aveau trei camere lungi, umplute cu sisteme de calculatoare Beowulf conectate la un echipament care, spera Tate, ar fi putut izola interacțiunile perechilor de ioni de zgomotul magnetic ambiental. Teoretic, aceasta le-ar fi permis să codifice date în evenimentele cuantice. Kearney avea îndoielile lui dar avea și unele speranțe pentru că Tate venea de la Cambridge via MIT și ceea ce probabil era cel mai important, lucrase și la Los Alamos.

Pe vremea când adăpostise o echipă de neurobiologi care lucrau pe pisici vii, apartamentul fusese incendiat de mai multe ori de niște grupări extremiste de apărare a drepturilor

animalelor și în diminețile umede încă se mai simțea mirosul de lemn ars și plastic topit. Kearney, conștient de averșiunea comunității științifice față de acest gen de proteste, pusese paie pe foc răspândind vestea că s-a înscris în A.L.F. și aducând doi pui de pisică orientală, un mascul negru și o femelă albă. Cu picioarele lor lungi și cu trupurile slăbănoage și sălbatice, se învârteau neobosite pe acolo, ca niște modele de modă, adoptând poziții bizare și încurcându-se în picioarele lui Tate.

Kearney ridică femela care, după ce se zbătu câteva clipe, i se așeză pe umăr și începu să toarcă. Masculul, privindu-l pe Kearney de parcă nu îl mai văzuse vreodată, ciuli urechile și se retrase sub o masă de lucru.

— Sunt agitate astăzi.

— A fost pe aici Gordon Meadows. Și ele știu că lui nu-i plac pisicile.

— Gordon? Ce voia?

— Se întreba dacă am fi în stare să facem o prezentare.

— Așa a pus problema? Pentru cine?

Întrebarea lui Kearney l-a făcut pe Tate să râdă.

— Pentru niște tipi de la Sony.

Acum a fost rândul lui Kearney să râdă.

— Gordon e un bou.

— Gordon e finanțatorul, îl contrazise Tate. Să-ți spun pe litere? Începe cu F-I-...

— Fii serios. Sony l-ar putea înghiți cu totul. Kearney privi în jur, la aparate. Probabil că-i disperat. Am reușit ceva săptămâna asta?

Tate ridică din umeri:

— Mereu aceeași problemă, răspunse el.

Era un tip înaltuț, cu ochii blânzi, care și-ar fi petrecut timpul liber, în măsura în care ar fi avut așa ceva, născocind vreun sistem cu arhitectură bazată pe teoria complexității, plin de forme și curbe „naturale“. Locuia în Croydon cu o nevastă cu zece ani mai în vârstă ca el și cu cei doi copii din mariajul ei precedent. Probabil ca amintire a timpului petrecut la Los Alamos, Tate prefera cămășile de bowling, ochelarii cu rame din corn și o freză deosebit de îngrijită care-l făcea să semene cu Buddy Holly.

— Putem scădea rata la care biții cuantici intră în sincronism. Avem rezultate mai bune decât Kiełpinsky, săptămâna asta am obținut factori de la patru în sus dar după-ai zgomotul învinge. Ridică din umeri a neputință. Nici urmă de bit cuantic... nici-un computer cuantic.

— Asta-i tot?

— Tot. Tate își scosese ochelarii și își masa rădăcina nasului. Ba nu, a mai fost ceva.

— Ce?

— Vino să vezi.

Tate instalase un display superplat de treizeci de inci pe o *credenza* din fundul încăperii. Tastă ceva și pe display apăru o lumină albastru palid, ca de gheață. Undeva, în labirinturile lui paralele, sistemul Beowulf începu modelarea unui spațiu Kiełpinski pentru o pereche de ioni, un spațiu fără decoerență.

— Am mai văzut asta. Extensiile energetice transparente îi aminteau lui Kearney de aurora boreală.

— Privește totuși. Chiar înainte să se dezintegreze. Am încetinit procesul cam de un milion de ori și tot e greu de surprins — uite!

O cascadă de fractali asemenea unei aripi de pasăre dar atât de mică încât Kearney abia de o zări. Dar pisica orientală ale cărei viteze de reacție fuseseră realizate pe baza altor considerente biologice, țâșnise într-atâta. Se apropiase de ecranul acum orb și bătea cu lăbuțele din față oprindu-se din când în când și căutând cu privirea ca și cum s-ar fi așteptat să fi prins ceva cu ele. Aproape imediat, motanul ieși de unde se ascunsese și încercă să se alătore pisicii dar aceasta îl privi de sus, furioasă.

Tate râse și stinse displayul.

— Așa face ea totdeauna.

— Ea vede ceva ce noi nu putem. Și orice ar fi, apare după partea pe care o putem observa noi.

— Dar acolo nu e nimic, chiar nimic.

— Rulează programul din nou.

— E doar un artefact oarecare, insistă Tate, nu face parte din datele actuale. Nu ți-aș fi arătat ...

Kearney râse.

— Încurajator. Poate fi încetinit și mai mult?

— Pot să încerc dar ce rost are? Nu e decât un *bug*, o eroare de program.

— Încearcă. Măcar de curiozitate. Mângâie pisica cu gândurile în altă parte, „cuminte fetița, cuminte“ iar aceasta se așază înapoi pe umărul lui. Scoase niște lucruri din sertarul unui birou, printre ele și o pungă din piele decolorată conținând zarul pe care-l furase de la Schrande cu douăzeci și trei de ani în urmă. Își strecură mâna în sac. Zarul era cald. Brusc, ochii minții lui Kearney văzură imaginea femeii din Midlands, îngenunchiată pe pat și murmurând „doresc atât de mult să vină“. Tresări și îi spuse lui Tate că trebuie să plece pentru un timp.

— Dar abia te-ai întors! Ne-am mișca mai repede dacă ai veni mai des pe aici. Tipii cu gazul rece sunt pe urmele noastre. Au reușit să obțină stări stabile acolo unde noi nu putem. Știi, dacă reușesc să mai înainteze un pic, noi vom fi codașii!

— Știu.

În ușa, Kearney îi întinse pisica albă care se tot răsucea în mâinile lui. Fratele ei rămăsese cu privirile țintă la displayul deconectat.

— Le-ai găsit un nume?

— Numai pisicii, răspunse Tate stânjenit. Cred că am putea să îi spunem Justine.

— Foarte potrivit, acceptă Kearney.

În seara aceea, decât să facă față unei case goale, telefonă primei lui soții, Anna.

2. Căutătorii de aur ai anului 2400 DC

Seria Mau Genlicher, căpitan K, era sus în Halou, pe nava sa Pisica Albă, pândind posibili clienți.

Acolo sus, la o mie de lumini de Nucleu, Sectorul Kefahuchi își vâlurea pe jumătate de cer vastele lui penaje de materie întunecată. Lui Seria Mau îi plăcea aici. Îi plăcea Haloul. Îi plăceau marginile zdrențuite ale Sectorului Kefahuchi pe care toți le numeau „Plaja“, unde își împloteau orbitele haotice observatoare corodate și vechi de dinaintea oamenilor, platforme și laboratoare abandonate de milioane de ani de entități de care habar nu aveau ce au fost, dacă sau unde se mai află. Toate doriseră să privească Sectorul mai de aproape. Unele aduseseră planete întregi în poziții care să le convină apoi fie plecaseră fie dispăruseră. Altele deplasaseră sisteme solare cu totul pentru ca mai apoi să le piardă.

Chiar și fără toate acestea, Haloul era o zonă dificilă pentru navigație. Era însă un bun teren de vânătoare pentru Seria Mau care stătea acum la pândă, într-un fel de stare non-newtoniană, în interiorul unei încâlcici clasice de orbite de pitice albe. Momentele astea îi plăceau cel mai mult. Motoarele erau oprite. Comunicatoarele erau închise. Totul era oprit pentru ca ea să poată asculta.

Cu câteva ore în urmă momise un mic convoi — trei cargouri cu motoare reversibile, nave civile transportând artefacte „arheologice“ dintr-o zonă a Plajei situată la douăzeci de lumini distanță, zorite de o iolă rapidă, înarmată, numită *La Vie Feerique**. Le atrăsese în această zonă întunecată, le

* Viața Feerică — n.t.

lăsase aici și trecuse la altceva. Matematicile navei ei știau exact cum să le regăsească: cu toate că navele convoiului foloseau transformări Tate-Kearney standard, nu știau nici măcar ce zi este. Între timp, iola suprasolicitată de sarcinile ei de călăuză, reușise să ducă cargourile în umbra unei bătrâne stele gigantice gazoase și încerca să calculeze o ieșire din capcană. Seria Mau îi privea curioasă. Ea era calmă, ele nu. Le putea auzi transmisiunile. Începeau să bănuiască prezența ei. *La Vie Feerique* trimisese drone teleghidate în cercetare. Mici scipiri actinice marcau locurile unde dronele începuseră să întâlnească câmpurile de mine pe care ea le semănase în subcurenții gravitaționali ai roiului de stele cu multe zile înainte de sosirea convoiului.

— Ah, ar trebui să fiți mult mai atente, aici, în spațiu. Seria Mau vorbea ca și cum ar fi putut fi auzită.

Chiar în timp ce ea vorbea, Pisica Albă se strecură printr-un nor de materie non-barionică slab reactivă la trecerea ei. Câteva aparate din sistemul de back-up manual amplasat în sectorul pentru oameni, acum pustiu, tresăriră și reveniră la zero: materia non-barionică lovea carcasa cu puterea unei fantome. Ca materie, abia dacă exista dar monitorii erau proiectați să o perceapă. Se adunaseră în jurul hublourilor, aranjând lumina care ajungea în jurul lor astfel încât să obțină cel mai dramatic cadru posibil, privind-se în oglindă, șoptindu-și unii altora, trecându-și degetele deșirate peste buzele subțiri sau prin păr, agitându-și aripile uscate.

— Of Cenușăreaso, de-ai fi crescut și tu măcar așa... — jeleau ei în limba veche — ce binecuvântare ar fi fost...

„Lăsați-mă în pace cu chestiile astea, mai ales acum“ gândi ea apoi le ordonă:

— Înapoi la posturile voastre, altfel desființez hublourile.

— Suntem totdeauna la posturile noastre...

— Dragă, sunt convins că nu am intenționat niciodată să te tulburăm.

— ... totdeauna la posturile noastre, dragă.

Ca la un semnal, *La Vie Feerique* s-a repezit să ajungă deasupra soarelui local și a nimerit într-un câmp de mine.

Minele, două micrograme de anti-materie menținute cu dispozitive cu hidrazină în timbre de silicon de un centimetru